

דוח שבועי בנושא הגנה על אזרחים

ה-30 במרס עד ה-12 באפריל 2011

התפתחויות אחרונות:

- ב-13 באפריל נפתח מעבר כרם שלום, המעבר הפעיל היחיד לשינוע סחורות אל עזה ומתוכה, ואפשר חידוש של היבוא ושל יצוא מוגבל מאוד (מטען אחד).

רצועת עזה

הסלמה משמעותית במעשי האיבה בעזה ובדרום ישראל

בתקופה שאותה מכסה הדוח התרחשה ההסלמה הקשה ביותר באלימות בעזה ובדרום ישראל מאז סופה של מתקפת "עופרת יצוקה", בינואר 2009. מעשי האיבה התרכזו בתקופה בת שלושה ימים, בין ה-7 ל-9 באפריל, וגרמו לכ-80 אחוזים מההרוגים וכ-90 אחוזים מהפצועים בכלל התקופה שאותה מכסה דוח זה. בסך הכול נהרגו 23 פלסטינים, מהם 46 אזרחים, ונפצעו שני אזרחים ישראלים. שניים מן ההרוגים הפלסטינים, 15 מהפצועים הפלסטינים ואחד מהפצועים הישראלים היו ילדים.

בשעות אחר הצהריים של ה-7 במרס ירו אנשי פלגים חמושים פלסטינים טיל נ"ט על אוטובוס תלמידים ישראלי שנסע בכביש בקרבת הגבול עם עזה, ופצעו שני ישראלים, ביניהם נער בן 16, שמצבו עדיין אנוש. בעקבות התקיפה פתח הצבא הישראלי בשורה של תקיפות אוויריות, הפגזות טנקים וירי של תחמושת חיה על מטרות מרובות ברחבי רצועת עזה, תקיפות שנמשכו לסירוגין באותו יום וביומיים שלאחריו. כתוצאה מכך נהרגו 18 פלסטינים, ביניהם לפחות תשעה אזרחים, ו-59 אחרים נפצעו.

בתקרית בולטת אחת שאירעה ב-8 באפריל, ירו חיילים ישראלים המוצבים על הגבול ממזרח לחאן יונס כמה פגזי טנק לעבר שטח בנוי בכפר עבסאן. אחד הפגזים פגע בבית, הרג אישה בת 41 ואת בתה בת ה-19, וגרם לפציעות מרסיסים לשתי בנות נוספות של האישה (בנות 15 ו-18); לדברי הצבא הישראלי, הירי היה לעבר חמושים שירו פגזי מרגמה מאותו אזור. בתקופת ההסלמה בת שלושת הימים נפגעו לפחות 20 בתים כתוצאה מתקיפות אוויריות וירי טנקים של ישראל. בנוסף על כך, מאגר מים ששירת את השכונות המזרחיות בעיר עזה נפגע מפגז טנק, כך שאספקת המים לכ-30,000 תושבים נותקה למשך שלושה ימים.

במקביל לתקיפות הישראליות הגבירו חמושים פלסטינים את ירי הטילים ופגזי המרגמה לעבר יישובים וערים בדרום ישראל, כמו גם לעבר חיילים ישראלים בתוך עזה ובבסיסים צבאיים לאורך הגבול. בערב ה-7 במרס הודיע אמנם חמאס על הפסקת אש חד-צדדית מטעם כל הפלגים החמושים ברצועת עזה, אך למחרת בבוקר, לאחר הפוגה קצרה, התחדש הירי העז של טילים ופגזי מרגמות. ירי זה כלל עשרות טילי גראד שנורו לעבר ערים ישראליות מרוחקות יותר, כמו באר שבע ואשקלון. מלבד המתקפה הראשונית על אוטובוס התלמידים גרם הירי הפלסטיני רק לנזק מוגבל לרכוש, למרות עוצמתו הרבה.

תנועת הסחורות במעברים נעצרה כליל

ב-5 באפריל סגרו הרשויות הישראליות את מעבר כרם שלום, בשל "המשך ירי הרקטות לעבר שטח ישראל והצטברותם של איומים ביטחוניים קונקרטיים על שלומם של חיילי צה"ל המפעילים את המעבר"; המעבר נותר סגור ליתרת התקופה שאותה מכסה דוח זה. אמצעי זה הביא לעצירתה המוחלטת של תנועת סחורות אל עזה ומתוכה דרך המעברים אל ישראל. מאז הטלת המצור ב-2007, סגרה ישראל בהדרגה את על המעברים האחרים בפני מעבר סחורות (המתקן החלופי האחרון נסגר במרס 2011), והותירה את אוכלוסיית עזה פגיעה יותר ויותר במקרה שהמעבר הנותר היחיד ייסגר עם פרוץ מעשי איבה. בסך הכול,

בתקופה שקדמה לסגירתו האחרונה של המעבר, נכנסו לעזה בסך הכול 1,468 מטעני סחורות, נתון נמוך ב-25 אחוזים מממוצע המטענים השבועי מאז תחילת 2011.

החששות המידיים שמעוררת סגירה זו הינם המחסורים הגוברים בחיטה ובגז לבישול, כמו גם הקפאת היצוא. הסגירה מגבירה את הלחץ על עתודות החיטה, שנפגעו בחודשים האחרונים מן הקיבולת הלא מספקת של המעברים. בימים הראשונים של אפריל נכנסו לעזה רק 37 מטענים של גרגרי חיטה, כמות שהביאה את רמת העתודות בסוף התקופה שאותה מכסה הדוח למלאי המספיק לתשעה ימים בלבד, לעומת המלאי המוחזק בדרך כלל ומספיק לשלושה עד ארבעה שבועות. המחסור בחיטה, כמו גם מחירו הנמוך יותר של קמח המיוצר מחוץ לעזה, גרם לסוכנויות המחלקות סיוע במזון בעזה לייבא חלק מהקמח הדרוש להן, במקום לרכוש אותו מיצרנים מקומיים.

בין ה-3 ל-5 באפריל נכנסו לעזה דרך מעבר כרם שלום 404 טונות של גז לבישול, נתון המהווה 34 אחוזים מכמות הגז השבועית הדרושה לצורכי התושבים - 1,200 טונות. לדברי התאחדות בעלי תחנות הדלק, המספקים גם גז לבישול, המחסור בהיצע הגז הביא לסגירתן של כל 28 התחנות המספקות גז לבישול ברצועת עזה, שנותרו סגורות מאז ה-6 באפריל. כמות גז הבישול שנכנסה לעזה במרס היתה נמוכה ב-40 אחוזים מצרכיה הממשיים של האוכלוסייה. אף שכמויות מוגבלות של גז לבישול נכנסות לעזה דרך המנהרות (200 מיכלי גז בקירוב ביום), כמות זו עדיין נמוכה בהרבה מהצורך בעזה, שעל פי הערכת התאחדות בעלי תחנות הדלק בעזה הינו 15,000 עד 20,000 מיכלים ביום.

באשר ליצוא, בין ה-27 במרס ל-5 באפריל הורשו ארבעה מטענים של פרחים טריים לצאת את עזה דרך מעבר כרם שלום. אולם בעקבות סגירתו של מעבר כרם שלום ב-5 באפריל, נתקעו בעזה כ-1.5 מיליון פרחים טריים שהיו מיועדים ליצוא לשווקים אירופיים. כמחצית מאלה נפגמו, וההפסד הישיר מכך נאמד בכ-110,000 דולרים ארה"ב.

ההברחות דרך המנהרות נמשכות למרות התקיפות האוויריות

עשרות תקיפות אוויריות שבוצעו במשך ההסלמה במעשי האיבה התמקדו במנהרות מתחת לגבול עזה עם מצרים, וגרמו נזק כבד לכמה מהן. ב-8 באפריל התלקח מיכל אחסון דלק כשמטוסים ישראליים תקפו את אזור המנהרות. ברם, לדברי ארגון הסחר הפלסטיני, העברת סחורות (בעיקר חומרי בניין, דלק וקמח) נמשכה למרות התקיפות האוויריות, אף כי בקצב מואט. לדברי בעלי תחנות דלק, דלק לסוגיו (מלבד גז בישול) עדיין מגיע דרך המנהרות בכמויות מספיקות, לרבות סולר לתחנת הכוח של עזה. כל תחנות הדלק בעזה פועלות כמעט כרגיל ולא דווח על עלייה במחירי הדלק.

נמשך המחסור בחשמל

שלושה קווי הזנה המגיעים מישראל, וקו הזנה נוסף ממצרים ניזוקו בעקיפין כתוצאה ממעשי האיבה. הקו המצרי ואחד הקווים הישראליים תוקנו עד עתה, כך שרק שני קווי ההזנה הנותרים, הממוקמים בעברה הישראלי של הגדר המפרידה בין ישראל לעזה, עדיין אינם תקינים. קו הזנה נוסף מישראל חדל לפעול לאחר מכן בשל תקלה טכנית. כרגע נעשים מספר ניסיונות תיאום כדי לאפשר לחברת החשמל הישראלית לתקן את הקווים.

נכון לעכשיו נרכשים מישראל 60 אחוזים בקירוב (120 מגה-ואט) מאספקת החשמל לאוכלוסיית עזה, המשמש לכל המטרות, וכשמונה אחוזים (17 מגה-ואט) נרכשים ממצרים. 32 האחוזים הנותרים מיוצרים במקום בתחנת הכוח של עזה. מאז תחילת 2011 הסתמכה תחנת הכוח באופן בלבדי על דלק שהובא ממצרים דרך המנהרות.

בשל הנזק לקווי החשמל, מעריכים כי סך המחסור בחשמל ברצועת עזה הינו 38 אחוזים מן הביקוש. האזורים שהפגיעה בהם היא הקשה ביותר, מרכז עזה וחאן יונס, מתמודדים עם הפסקות חשמל יומיות הנמשכות 12 שעות, בעוד שבאזורים אחרים הפסקות החשמל נמשכות שש עד שמונה שעות ביום.

הירידה באספקת החשמל אילצה כמה בארות מים ברפיח ובחאן יונס, המספקות מים לשימוש ביתי, להסתמך באופן נרחב יותר על גנרטורים חשמליים, וגרמה לעלייה בהוצאותיהן על דלק. רשות המים של יישובי חוף עזה (CMWU) הגישה בקשה דחופה לתוספת מימון, לכיסוי העלויות הנוספות הללו.

הגדה המערבית

תושבים נפגעים מפעילות צבאית

בשני השבועות שאותם מכסה דוח זה, פצעו כוחות ישראלים בגדה המערבית 20 פלסטינים, מהם שלושה ילדים, נתון המהווה ירידה משמעותית לעומת השבועיים שקדמו לכך (47). כן נפצעו בתקופה זו עשרה פעילים ישראלים בידי כוחות ישראליים.

שמונה ממקרי הפציעה התרחשו בהפגנות השבועיות בכפרים בלעין ונעלין, במחאה על הגדר, ובכפר א-נבי סאלח במחאה על הרחבתה של התנחלות חלמיש וההשתלטות על אדמות פלסטיניות. בהפגנה נוספת, שהתקיימה ב-2 באפריל בכפר בית אומר (נפת חברון), במחאה על סגירת הכניסה הראשית לכפר, הותקפו פיסית ונפצעו עשרה פעילים ישראלים.

בתקרית נוספת סביב הגדר, שהתרחשה ב-1 באפריל, נורה ילד פלסטיני בן 13 ונפצע ברגלו משלושה קליעים חיים שירו חיילי משמר הגבול הישראלי בכפר קטנה (נפת ירושלים). לדברי אביו של הילד, הילד רעה את הכבשים שלו, יחד עם אחיו בן ה-12, במרחק כ-70 מטרים מהגדר, כשמשמר הגבול הישראלי שסייר לאורך הגדר הגיע ופתח עליו באש, לכאורה בלא סיבה או התראה. בחודשים האחרונים דווח בכפר זה לעיתים קרובות על תקריות בסביבת הגדר, שבהן ילדים פלסטינים אבנים ובתגובה פתח משמר הגבול הישראלי באש חיה.

עוד חמישה פלסטינים נפצעו על ידי כוחות ישראליים במבצעי חיפושים באזורים שונים. אחד ממקרי הפציעה האלה התרחש במהלך מבצע בכפר עזון (נפת קלקיליה), שבו עצרו כוחות ישראליים גבר בן 44 בביתו, לקחו אותו לאתר בקרבת מקום והכו אותו קשות; האיש סבל חבלות ואושפז בבית חולים לטיפול. כמו כן בתקופה זו, בשעת ערב מאוחרת ב-5 באפריל נכנס הצבא הישראלי לעיר שכם, בכדי ללוות קבוצת מתנחלים שביקרה בקבר יוסף. ליד מחנה הפליטים בלטה יידו עליהם פלסטינים אבנים, ובתגובה פרצו חיילים ישראליים לבית ספר סמוך והפכו אותו למוצב צבאי, שמתוכו ירו רימוני הלם על מידי האבנים; לא דווח על נפגעים. החיילים עזבו את בית הספר כעבור שעות אחדות.

ירידה משמעותית באלימות במעורבות מתנחלים

אלימות במעורבות מתנחלים, שעלתה משמעותית בעקבות הרצח של חמישה בני משפחה ישראלית בהתנחלות איתמר (נפת שכם) ב-11 במרס, פחתה במהלך התקופה שאותה מכסה הדוח. בסך הכול רשם המשרד לתיאום עניינים הומניטריים (OCHA) 12 תקריות שגרמו לנפגעים פלסטינים (חמישה מקרי פציעה) או לנזק לרכוש פלסטיני (שבע תקריות), לעומת 32 תקריות כאלה בשבועיים שקדמו לכך.

ארבעה מחמשת מקרי הפציעה של פלסטינים התרחשו כתוצאה מיידוי אבנים על ידי מתנחלים, בתקריות נפרדות בכפר עסירה אל קיבליה (נפת שכם) ובכבישים באזורי שכם ורמאללה. כמו כן, מתנחל נפצע מאבנים שיידו פלסטינים. פלסטיני נוסף נפצע ב-2 באפריל אחרי שהותקף פיסית על ידי קבוצת מתנחלים בעת שחרש את אדמתו ליד התנחלות ברכה (נפת שכם); האיכר נכנס לשטח זה אחרי שתאם את כניסתו עם הצבא הישראלי, כנדרש על ידי הצבא.

שתי התקריות המשמעותיות ביותר שגרמו נזק לרכוש התרחשו בקרבת הכפרים כפר א-דיק (נפת סלפית) ומאדמא (נפת שכם). בתקרית הראשונה נכנסו מתנחלים מהתנחלות עלי זהב, לדברי מועצת הכפר, עקרו 54 עצי זית השייכים לשלוש משפחות, והחלו בעבודות בנייה בשטח. בתקרית השנייה, מתנחלים - על פי הדיווחים מהתנחלות יצהר - השחיתו ואטמו באבנים פתח של מעין המשמש את הכפריים כמקור מים נוסף לצריכה ביתית, וחיבלו בצינור המחובר אליו. יתר התקריות שגרמו נזק לרכוש כללו יידוי אבנים על כלי רכב

(שלוש תקריות), השלכת בקבוק תבערה לחנות פלסטינית בעיר העתיקה בחברון, והצתת כלי רכב פלסטיני בכפר עוריף (נפת שכם).

נמשכות ההריסות בשטח C

במהלך התקופה שאותה מכסה הדוח הרסו הרשויות הישראליות, בגין היעדר היתר בנייה, סך של 16 מבנים בשטח C, בשלוש תקריות נפרדות שכולן התרחשו ב-7 באפריל, ואשר פגעו בסך הכול ב-151 בני אדם.

ארבעה מהמבנים שנהרסו היו ממוקמים בקהילה הבדואית ח'רבת סמרה, בצפון בקעת הירדן, וכללו שלושה מחסות לבעלי חיים ומטבח אחד. חמישה מבנים נוספים נהרסו בכפר אל עקבה, השוכן באותו אזור, יחד עם קטע כביש סלול באורך 1,000 מטרים וגדרות חקלאיות באורך 900 מטרים.

עוד שישה מבני מגורים לא מאוכלסים נהרסו בקהילת עין א-דיוכ אל פוקא, באזור יריחו, כשעל פי הדיווחים ג'יפ צבאי ישראלי קשר שני חבלים למבנים ומוטט אותם.

כן הרסו כוחות ישראליים שני בורות מים ביישוב ח'לת אל פחמה (נפת בית לחם) בגין היעדר היתר בנייה. בורות המים נבנו לפני חמישה חודשים, בתמיכתו של ארגון בינלאומי; ההריסה פגעה בשתי משפחות המונות 37 נפשות, 14 מהן ילדים.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2011_04_15_english.pdf